

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2040

Vragen van het lid **Vermeer** (BBB) aan de Staatssecretaris van Financiën over *BTW-teruggave aan internationale reizigers* (ingezonden 1 mei 2024).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Rij** (Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst), mede namens de Staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane (ontvangen 21 juni 2024). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2023–2024, nr. 1833.

Vraag 1

Hoeveel geld wordt er door internationale reizigers van buiten de EU gespendeerd in Nederland tijdens hun verblijf?

Antwoord 1

Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek bedroegen de toeristische bestedingen in Nederland in 2022 € 99 miljard. Dit betreft echter bestedingen van alle toeristen voor, tijdens en na de reis en gedurende het verblijf op de plaats van bestemming. Een in het kader van onderhavige vragen relevante uitsplitsing naar het bedrag dat reizigers van buiten de EU hebben gespendeerd bij de aankoop van goederen in Nederland, is niet voorhanden.

Vraag 2

In hoeverre maken reizigers van buiten de EU gebruik van de optie tot btw-teruggave (taxfree shopping)?

Antwoord 2

Reizigers van buiten de EU hebben de mogelijkheid tot btw-teruggave. Het verschilt per reiziger of hier gebruik van wordt gemaakt en wat de financiële omvang van de aankopen is. Het kan bijvoorbeeld gaan om luxegoederen of om goederen die in het land van herkomst niet te koop zijn. In Nederland worden circa 450.000 validaties afgegeven, grofweg tweederde hiervan betreft Nederlandse aankopen.

Vraag 3

Bent u van mening dat taxfree shopping door internationale reizigers een positieve invloed kan hebben op economische groei en werkgelegenheid?

Antwoord 3

Onder voorwaarden is een (in casu) Nederlandse winkelier gerechtigd het btw-tarief van 0% toe te passen op de verkoop van goederen aan natuurlijke personen die hun normale verblijfplaats buiten de Europese Unie hebben (niet-EU-reizigers) en die deze goederen in hun persoonlijke bagage meenemen naar een bestemming buiten de EU. In de praktijk betekent dit dat de winkelier de btw die ter zake van de verkoop in rekening is gebracht, onder voorwaarden aan de niet-EU-reiziger teruggeeft. Aldus krijgt de niet-EU-reiziger de betreffende goederen (achteraf) vrij van btw. Voor de niet-EU-reiziger kan dat een stimulans zijn om tot een bepaalde aankoop over te gaan, hetgeen een stuwend effect kan hebben op de verkopen van winkeliers en daarmee kan bijdragen aan economische groei. Daarbij merk ik op dat een winkelier niet kan worden verplicht om het btw-nultarief toe te passen respectievelijk de teruggave van btw aan de niet-EU-reiziger te faciliteren. Een eventuele positieve economische invloed van een btw-teruggave is dus mede afhankelijk van de deelname door winkeliers.

Vraag 4

Bent u van mening dat taxfree shopping kan groeien door digitalisering van bijbehorende processen?

Antwoord 4

In zijn algemeenheid merk ik op dat (toenemende) digitalisering, mits op een juiste wijze aangewend, kan leiden tot een efficiënter proces. Het proces rond de btw-teruggave verloopt nu reeds gedeeltelijk langs digitale weg. Een verdere digitaliseringsslag zal met name aan de uitvoerkant verder bijdragen aan een vlot verlopende procedure. In dat opzicht is relevant dat de Douane middels een pilot positieve ervaringen heeft opgedaan met het langs digitale weg valideren van de uitvoer uit de EU van in Nederland gekochte goederen. Deze uitvoervalidatie vindt plaats door de (kopie-)aankoopfactuur of een soortgelijk bescheid te voorzien van een zogenoemd visum. Daarmee geeft de Douane aan dat de betreffende goederen de EU daadwerkelijk met de niet-EU-reiziger hebben verlaten. Na ontvangst van deze uitvoervalidatie kan de winkelier, als ook wordt voldaan aan de overige voorwaarden, het btw-nultarief toepassen en de btw aan de niet-EU-reiziger teruggeven. Het visum kan ofwel geautomatiseerd van of vanwege de bevoegde autoriteiten worden afgegeven ofwel door middel van een fysieke stempel door een daartoe bevoegde ambtenaar. Omdat fysieke afstempeling niet optimaal efficiënt is en op bijvoorbeeld luchthavens zorgt voor (lange) wachtrijen, ben ik voornemens om de uitvoervalidatie van goederen die in Nederland zijn gekocht en vanuit Nederland de EU worden uitgevoerd, verplicht langs digitale weg te laten plaatsvinden. Regelgeving daartoe is thans in voorbereiding. Via het reguliere portfolioproces en een Uitvoeringstoets die voorafgaand aan de implementatie van de regelgeving nog zal worden uitgevoerd, zal onder andere in kaart worden gebracht wat de consequenties daarvan zijn op de uitvoering en het IV-portfolio van de Douane. Dit is inclusief de prioritering hiervan ten opzichte van andere ontwikkelingen. Met de aldus beoogde digitalisering wordt het proces rond de btw-teruggave vereenvoudigd en versneld. Tegelijkertijd merk ik op dat zowel van de winkelier als van de niet-EU-reiziger een zekere inspanning wordt vereist om de teruggave uiteindelijk te kunnen effectueren. In dat opzicht brengt digitalisering daar geen verandering in. Bovendien is, zoals reeds opgemerkt in het antwoord op vraag 3, het gebruik kunnen maken van de btw-teruggave mede afhankelijk van andere factoren en wordt dat niet louter bepaald door de mate van digitalisering van het proces hiervan.

Vraag 5

Zo ja, bent u van mening dat er sprake is van een verslechterde concurrentiepositie ten opzichte van andere Europese landen wanneer reizigers in Nederland handmatig hun btw moeten terugvragen, waarbij dit ook leidt tot lange rijen op Schiphol voor aangewezen loketten?

Antwoord 5

Zoals bovenstaand reeds aangegeven is nationale regelgeving in voorbereiding met het oog op een (verplichte) digitale validatie van de uitvoer van uitsluitend in Nederland gekochte goederen die de niet-EU-reiziger in de

persoonlijke bagage vanuit Nederland meeneemt naar een bestemming buiten de EU en waarvoor die reiziger verzoekt om teruggave van btw. Binnen de EU zijn dergelijke systemen nog niet aan elkaar aan te sluiten. Verdere digitalisering zal naar verwachting leiden tot een (aanzienlijke) vermindering van wachttijden op luchthavens en tot een besparing op de capaciteit van de Douane. Opgemerkt wordt dat ook nu al geen sprake is van een volledig handmatig proces. Voorts wordt in het overgrote deel van de gevallen gebruik gemaakt van intermediairs die het proces rond toepassing van het btw-nultarief door de winkelier en teruggave van de btw aan de niet-EU-reiziger begeleiden en afronden.

Voor wat betreft de concurrentiepositie van Nederland ben ik van mening dat een efficiëntere procedure rond de teruggave van btw aan niet-EU reizigers daar een positieve bijdrage aan kan leveren. Tegelijkertijd merk ik op dat de aantrekkingskracht van Nederland als reis- of tussenstopbestemming in aanzienlijke mate mede wordt bepaald door andere factoren dan de faciliteit om btw-vrij te kopen en de positie van Nederland daarin ten opzichte van andere Europese landen. De voorgenomen digitalisering past in het beeld binnen de EU waarin meer lidstaten overgaan tot (enige vorm van) digitalisering of automatisering van het proces rond teruggave van btw aan reizigers.

Vraag 6 en 7

In hoeverre lopen de Nederlandse economie en de Staat inkomsten mis door gebrek aan digitalisering en een gestroomlijnd proces rond taxfree shopping? In welke mate zou de Staat profiteren van een digitaliseringsslag op het terrein van taxfree shopping?

Antwoord 6 en 7

Het proces rond teruggave van btw aan niet-EU-reizigers verloopt momenteel al gedeeltelijk geautomatiseerd. De voorgenomen digitalisering van de uitvoer-validatie van goederen zal bijdragen aan een vlot(ter) verlopende procedure. In hoeverre dat een positieve weerslag zal hebben op de Nederlandse economie is mede afhankelijk van andere factoren. Daarvoor en voor het eventueel mislopen van inkomsten door de Nederlandse economie en de Staat verwijs ik ook naar de antwoorden op de vragen 3 tot en met 5. Daarbij merk ik op dat een eventuele (significante) toename van het aandeel btw-vrij kopen in de winkelverkoop ertoe leidt dat de Staat meer btw zal teruggeven aan niet-EU-reizigers.